

Vaksam vakt i vargland...

I många delar av världen så har man hundar, som lever med fårflokkarna och skyddar dem mot ovälkomna besök av varg, björn – och människor. Guard dogs finns i de flesta länder i mellan- och sydeuropa. De "fem vita stora" är *Berger des Abrusses et de Maremme*, *Montagne des Pyrénées*, *Kuvasz*, *Slovensky Cuvac* och *Polski Owcarek*.

Äntligen har jag fått möjlighet att i verkligheten se på när guard dogs jobbar i sina fårflokkar! Vid ett besök i Schweiz i maj 2010 var jag på två olika farmar, som arbetar med de här hundarna.

På den första farmen, som ägs av *Heinz Stucki*, samlas får från olika gårdar, för att under tre veckor vänja sig vid varann och att samtidigt vänja sig att ha ett par guard dogs med sig i flocken hela tiden.

Därefter flyttas de upp i alperna för sommarvistelse till september, fritt betande under vakt-havande av ett par hundar.

Vi gick in i ett hägn, där fåren och hundarna var. Hundarna strövar med

fåren hela tiden och när de betar, så vilar hundarna. Husse Heinz var tvungen att hämta ett par fårska köttben, för att komma i närheten av den ena hunden (hanen), som snabbt plockade åt sig benet, för att lägga sig en bit bort och äta på det, ständigt vaktande sin flock. Tiken var mera skygg, och hon fick hämta sitt ben på marken, när Heinz hade avlägsnat sig.

När någon av oss kom i närheten av fårflokken, så kom hanhunden emellan och skällde oupphörligt, och såg inte speciellt snäll ut. Stor och vit. Ingen stamtavla, men troligen "Maremma".

Tiken höll sig närmare flocken. Hundarna åt sin mat ur en automat, så de kunde äta, när de ville.

SKYDD MOT VARG OCH BJÖRN

Nästa besök, var en på ekologisk fårfarm, med cirka 80 mjölkfår. Gården ägs av *Ueli Pfister* med familj och där fanns det 6-7 hundar, även här utan stamtavla, vita och stora. Dessa var betydligt mer tama, och de följer ju med fåren hem två gånger per dag vid mjölkningen. Fåren med några hundar betar på olika fält i anslutning till gården, som ligger på gröna bergssluttningar i den högre terrängen. Bredvid fältet, som det betade på den här dagen, så finns det en vandringsled, med människor som kommer och går. Och det hördes – för ett par av

hundarna täckte upp mellan fåren och människorna, ständigt skällande tills människorna hade försvunnit ur synfältet. Resten av hundarna höll sig närmare fåren.

Jag förstår, att de här hundarna gör

ett otroligt viktigt arbete för att skydda sina flockar mot varg, björn, människa. De reagerar även på korp och kråka, bra i lamningstider!

I fårhuset fanns två små valpar, som får växa upp med fåren. De lever ju hela sitt liv med fåren och är en del av flocken. Fåren reagerade på intet sätt att det var en hund med i flocken. Däremot fanns det en border collie

på gården och när den visade sig, så reagerade fåren direkt och samlade ihop sig!

Mer att läsa på Internet: <http://cun-troupeaux.fr>

Text & foto: Katarina Björn